

***SZKOLNY PROGRAM
PROFILAKTYKI
PROBLEMÓW MŁODZIEŻY***

**Publicznego Gimnazjum nr 2
w Łańcucie**

(tekst jednolity)

Szkolny Program Profilaktyki

Podstawę prawną do wprowadzenia działań profilaktycznych, w ramach szkolnego programu profilaktyki stanowią:

- ✓ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej - art.72
- ✓ Konwencja o Prawach Dziecka -art. 3, art. 18, 19, art. 29, art. 33
- ✓ Ustawa z dnia 26.10.1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 1982 r. nr 35, poz. 228 – tekst jednolity).
- ✓ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz U. Z 1991 r. Nr 95, poz. 425 – tekst jednolity).
- ✓ Ustawa z dnia 9.11.1995r. o ochronie następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 1996 nr 10 poz. 55 – tekst jednolity)
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r., poz. 977)
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U. z 2001 r. nr 61 poz. 624)
- ✓ Rozporządzenie MEN z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. 2015 poz. 1113)
- ✓ Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015 poz. 1249)
- ✓ Rozporządzenie MEN z dnia 6 sierpnia w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz.U. 2015 poz. 1214)
- ✓ Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego
- ✓ Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- ✓ Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii
- ✓ Program Rządowy „Bezpieczna i przyjazna szkoła” (Uchwała Rady Ministrów z dn. 8 lipca 2014 r.)

Wszelkie działania zawarte w Szkolnym Programie Profilaktyki są zgodne ze Statutem Szkoły i spójne ze Szkolnym Programem Wychowawczym.

Niniejszy Program ma charakter otwarty, może być poddawany modyfikacjom i unowocześnieniom, w zależności od aktualnych potrzeb.

I. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW ORAZ DIAGNOZA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO

1. Na podstawie obserwacji środowiska szkolnego, analizy dzienników lekcyjnych, dokumentacji pedagoga i psychologa, wywiadów z nauczycielami i rodzicami oraz ankiet przeprowadzonych wśród uczniów i wychowawców zauważa się, iż występują następujące problemy:

- przemoc i agresja (bójki, zaczepki, zastraszanie, wyśmiewanie, poniżanie, wulgarne wyzwiska),
- palenie papierosów i spożywanie napojów energetycznych,
- przejawianie zachowań nietolerancyjnych,
- cyberprzemoc oraz publikowanie na portalach społecznościowych zdjęć lub nagrań z udziałem osób, które nie wyraziły na to zgody,
- brak motywacji do nauki, niskie potrzeby edukacyjne,
- wagary,
- brak dyscypliny i niska kultura języka w szkole,
- samookaleczanie.

2. W oparciu o badanie ankietowe przeprowadzone wśród wychowawców stwierdza się, że powyższe zachowania ryzykowne przejawiane są w szczególności na terenie szkoły podczas lekcji i w czasie przerw oraz poza szkołą.

Większość wychowawców uznała, że młodzież szkolna jest zagrożona problemami psychicznymi (zaburzeniami odżywiania, lękowymi i depresyjnymi) w średnim i wysokim stopniu. Należy zatem w niniejszym programie uwzględnić również działania w zakresie promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym.

3. Istotnym elementem profilaktyki są czynniki chroniące, do których należą m.in.: zaangażowane w życie dziecka środowisko rodzinne, wspierające otoczenie społeczne (w szkole lub wśród osób bliskich, rówieśników) oraz pewne cechy osobowości, które pozwalają na skuteczne radzenie sobie z sytuacjami nowymi i problemowymi. Również pewne zachowania młodzieży (aktywność fizyczna, rozwijanie talentów, przynależność do grup społecznych realizujących cele dobroczynne) pozwalają ograniczyć występowanie zachowań problemowych. Wychowawcy wśród zachowań chroniących najczęściej praktykowanych przez uczniów wskazali: udział w kółkach zainteresowań w szkole, aktywność fizyczną poza szkołą (przynależność do grup tanecznych i sportowych), rozwijanie talentów artystycznych oraz działalność w grupach przykościelnych.

II. KIERUNKI DZIAŁAŃ INTERWENCYJNYCH I PROFILAKTYCZNYCH

1. Działania szkoły w kierunkach wskazanych w wyniku diagnozy:

- 1) Doskonalenie umiejętności nauczycieli, wychowawców i pedagoga poprzez rozszerzenie wiedzy o takie zagadnienia jak:
 - wiedza na temat uzależnień,
 - agresja,
 - cyberprzemoc,
 - wiedza na temat problemów psychicznych i zachowań autodestrukcyjnych,
 - postępowania w konkretnych przypadkach i stosowanie różnych formy pracy
 - regulacje prawne
 - szkolenia dla nauczycieli na wyżej wymienione tematy, które pomogłyby zintegrować środowisko nauczycielskie wokół podejmowanych zadań
- 2) Włączenie przedstawicieli samorządu uczniowskiego do konkretnych działań – uczniowie powinni mieć prawo zgłaszania własnych pomysłów i inicjatyw, a także poczucia odpowiedzialności za to, co dzieje się w ich środowisku.
- 3) Organizowanie systematycznych i profilaktycznych zajęć edukacyjnych w ramach lekcji wychowawczych, zastępstw lub spotkań dodatkowych z pedagogiem lub psychologiem.
- 4) Stała współpraca z rodzicami w celu przekazywania im wiedzy na temat zagrożeń, a także zapoznanie ich z działaniami szkoły wynikającymi z programu profilaktyki na wywiadówkach, spotkaniach z wychowawcami i pedagogiem szkolnym.
- 5) Organizowanie w szkole imprez tematycznych (konkursy, przedstawienia).
- 6) Realizowanie programów profilaktycznych przez pedagoga szkolnego i wychowawców
- 7) Systematyczne omawianie w ramach rady pedagogicznej efektów realizacji programu profilaktyki w szkole z udziałem przedstawicieli samorządu uczniowskiego i rady rodziców na konferencjach plenarnych-
- 8) Starania w celu zapewnienia uczniom alternatywnych możliwości spędzania wolnego czasu oraz wspieranie rozwoju talentów (różnorodna atrakcyjna oferta zajęć pozalekcyjnych – koła przedmiotowe: polonistyczne, matematyczne, fizyczne, informatyczne, plastyczne oraz aktywne formy spędzania wolnego czasu: SKS, doradztwo zawodowe, chór)
- 9) Promocja zdrowego stylu życia (kształtowanie umiejętności samodzielnego dokonywania właściwych wyborów zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi) na lekcjach wychowawczych i innych zajęciach
- 10) Kształtowanie świadomości ekologicznej na lekcjach, apelach, w sesjach przedmiotowych.
- 11) Tworzenie różnorodnej i atrakcyjnej oferty w toku zajęć edukacyjnych.

12) Promowanie wiedzy na temat aktualnych zagrożeń współczesnej młodzieży oraz konsekwencjach zachowań ryzykownych w formie gazetek szkolnych, plakatów, pogadanek, referatów.

13) Zachęcenie uczniów do angażowania się w działalność charytatywną oraz podjęcia współpracy z organizacjami pozarządowymi.

14) Współdziałanie szkoły w organizowaniu imprez profilaktycznych na terenie gminy i powiatu.

III. PRZEWIDYWANE EFEKTY PODJĘTYCH DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

1. W działaniach profilaktycznych nauczyciele mogą wykorzystać materiały i publikacje dotyczące profilaktyki, które znajdują się u pedagoga szkolnego.
2. Tworzony jest bank publikacji i scenariuszy wypracowanych przez nauczycieli naszej szkoły np. scenariusze uroczystości szkolnych.
3. Nauczyciele wszystkich przedmiotów posiadają wiedzę z zakresu profilaktyki oraz umiejętności postępowania w konkretnych przypadkach i stosowanie różnorodnych form pomocy. Następuje poprawa w zakresie relacji: uczeń – nauczyciel – rodzic.
4. Jest niski wskaźnik uczniów opuszczających zajęcia lekcyjne.
5. Zmniejsza się wskaźnik występowania agresji i przemocy, coraz więcej uczniów radzi sobie ze stresem oraz innymi trudnymi sytuacjami.
6. Uczniowie i ich rodzice korzystają ze wsparcia psychologa i pedagoga szkolnego oraz instytucji profesjonalnych.
7. Uczniowie chętnie i aktywnie uczestniczą w promocji zdrowego stylu życia (promowanie abstynencji tytoniowej, alkoholowej i narkotykowej; zanika moda na palenie, picie).
8. W szkole prowadzone są wartościowe programy profilaktyczne dla uczniów.
9. W szkole realizowany jest kalendarz imprez, w którym są zawarte również wydarzenia profilaktyczne i prozdrowotne.
10. Nastąpiła poprawa wyników w nauce (coraz więcej uczniów bierze udział w różnych konkursach, zawodach).
11. Stopniowo poprawia się aktywność i samorządność uczniów. Uczniowie czują się współgospodarzami szkoły. Uczniowie wspólnie z nauczycielami organizują wycieczki, dyskoteki.
12. Coraz więcej uczniów uprawia różne dyscypliny sportowe. Idą za tym sukcesy w lokalnych rozgrywkach i zawodach.
13. Coraz mniej czasu uczniowie spędzają przed telewizorem wybierając inne formy, które oferuje im szkoła we współpracy z instytucjami lokalnymi.
14. Uczniowie są wyposażeni w wiedzę o środkach uzależniających i substancjach psychoaktywnych oraz o skutkach spożywania napojów energetycznych.

15. Młodzież szkolna posiada wiedzę na temat cyberprzemocy oraz zna konsekwencje prawne umieszczania nagrań lub zdjęć z udziałem osób, które nie wyraziły na to zgody.
16. Właściwe postawy nauczycieli – wychowawców wpływają na właściwą postawę uczniów i dążenie ich do bycia lepszym, wolnym od przemocy, agresji, nałogów.
17. Rodzice chętnie uczestniczą w oferowanych im programach i warsztatach. Stosują zasady profilaktyki domowej. Coraz więcej rodziców jest przekonanych, że profilaktyka i współdziałanie rodziców, uczniów i szkoły jest drogą do zapobiegania kryzysu i patologiom w rodzinie.
18. Dzięki atmosferze wytworzonej w szkole uczniowie klas pierwszych szybko adaptują się w nowym środowisku.

IV. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ W WYBRANYCH OBSZARACH ZAGROZEŃ

1. Obszar: Przemoc i agresja

Lp.	DZIAŁANIA	KTO PODEJMUJE DZIAŁANIA	KIEDY
1.	Opracowany program i procedury przeciwdziałania agresji i przemocy.	pedagog szkolny	wrzesień
2.	Spotkanie pedagoga i dyrekcji szkoły z osobami, które oferowały swoją pomoc (ustalenie planu działania, terminów oraz osób odpowiedzialnych).	ZOZ Policja psycholog	wrzesień
3.	Przeprowadzenie cyklu lekcji wychowawczych, na których będą obecni pedagog, psycholog, policjant, przedstawiciel sądu, przedstawiciel służby zdrowia	dyrektor pedagog szkolny wychowawcy klas	cały rok
4.	Działania informacyjno – profilaktyczne na rzecz środowiska, szkoły oraz indywidualnych osób. Działania obejmują: - propagowanie programu i procedury dotyczące agresji, - zorganizowanie wystawy, - sporządzenie tematycznego zestawienia bibliograficznego	dyrektor wychowawcy pedagog szkolny	cały rok

	<ul style="list-style-type: none"> - wykonanie ulotek informacyjnych zawierających spis wybranych publikacji - wykaz instytucji, do których można się zwrócić, jeśli spotkamy się z przemocą <p>W zakres tych działań wchodzi również alternatywne formy spędzania wolnego czasu przez młodzież.</p>		
5.	Podsumowanie działań	zespół wychowawców	czerwiec

2. Obszar: Palenie papierosów i spożywanie napojów energetycznych

Lp.	DZIAŁANIA	KTO PODEJMUJE DZIAŁANIA	KIEDY
1.	Umieszczenie plakatów, ulotek, artykułów naukowych w formie gazetek szkolnych na temat konsekwencji palenia papierosów i spożywania napojów energetycznych	Psycholog szkolny, pedagog szkolny	Cały rok
2.	Informowanie uczniów podczas różnych zajęć wychowawczo-edukacyjnych na temat negatywnych skutków sięgania po środki uzależniające	Wychowawcy, nauczyciele, psycholog szkolny, pedagog szkolny	Cały rok
3.	Postępowanie zgodnie z procedurą nr 14 dotyczącą palenia papierosów przez uczniów	Wszyscy nauczyciele, wychowawcy	W zależności od potrzeb przez cały rok
4.	Prelekcje na temat uzależnień	Higienistka szkolna, osoby zaproszone, nauczyciele	Cały rok

3. Obszar: Zachowania nietolerancyjne

Lp.	DZIAŁANIA	KTO PODEJMUJE DZIAŁANIA	KIEDY
-----	-----------	-------------------------	-------

1.	Realizacja lekcji wychowawczych kształtujących prawidłowe postawy społeczne oraz umiejętności interpersonalne – w tym asertywność	Wychowawcy, psycholog szkolny, pedagog szkolny	
2.	Integrowanie zespołów klasowych podczas godzin wychowawczych, wyjść poza szkołę	Wychowawcy, psycholog szkolny	Cały rok
3.	Aktywne dyżury nauczycieli i reagowanie na zachowania nietolerancyjne	Wszyscy nauczyciele	Cały rok
4.	Zapoznanie uczniów z Powszechną Deklaracją Praw Człowieka oraz Europejską Konwencją Praw Człowieka	Wychowawcy, psycholog szkolny	Cały rok
5.	Warsztaty skierowane do uczniów w ramach programu „Archipelag Skarbów”	Pedagog szkolny, wychowawcy, trenerzy programu	październik

4. Obszar: Cyberprzemoc

Lp.	DZIAŁANIA	KTO PODEJMUJE DZIAŁANIA	KIEDY
1.	Zajęcia warsztatowe w klasach z psychologiem szkolnym na temat cyberprzemocy	Psycholog szkolny	Cały rok
2.	Zapoznanie uczniów z konsekwencjami prawnymi publikowania zdjęć lub nagrań multimedialnych z udziałem osób, które nie wyraziły na to zgody	Wychowawcy, psycholog szkolny	Cały rok
3.	Umieszczenie plakatów oraz ulotek w formie gazetki szkolnych o tematyce związanej z bezpieczeństwem w internecie	Psycholog szkolny, pedagog szkolny	Cały rok
4.	Zorganizowanie „Dnia Bezpiecznego Internetu”	Nauczyciel informatyki	luty

5. Obszar: Zaobserwowany brak motywacji do nauki, niskie potrzeby edukacyjne.

Lp.	DZIAŁANIA	KTO PODEJMUJE DZIAŁANIA	KIEDY
1.	Porady pedagogiczne i psychologiczne oraz konsultacje indywidualne dla uczniów i ich rodziców.	wychowawcy klas, pedagog szkolny, psycholog szkolny	cały rok
2.	Pedagogizacja rodziców na temat skutków wagarowania oraz problemów młodzieży w okresie dorastania	pedagog szkolny we współpracy z psychologiem szkolnym i policjantem.	2 razy w roku szkolnym
3.	Konsultacje indywidualne dla uczniów i rodziców.	nauczyciele, wychowawcy, dyrektor, pedagog szkolny	W zależności od potrzeb cały rok
4.	Stosowanie aktywnych metod nauczania, wykorzystywanie multimedialnych środków dydaktycznych - stosowanie technologii informacyjnej na zajęciach szkolnych, - organizacja lekcji koleżeńskich ukierunkowaniem na pracę i zaangażowanie uczniów na lekcjach	nauczyciele przedmiotów, wychowawcy	cały rok
5.	Realizacja lekcji wychowawczych dotyczących zaobserwowanego braku motywacji do nauki.	wychowawcy klas psycholog szkolny	cały rok
6.	Stała kontrola frekwencji na wszystkich zajęciach.	wychowawcy, pedagog szkolny	cały rok
7.	Mobilizacja zespołów klasowych. Pomoc zaprzyjaźnionego kolegi.	wychowawcy, samorząd klasowy, pedagog szkolny	cały rok
8.	Wspieranie uczniów mało zdolnych w formie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych	Nauczyciele poszczególnych przedmiotów, pedagog szkolny, psycholog szkolny	Cały rok

6. Obszar: Dyscyplina szkolna, niska kultura słowa.

Lp.	DZIAŁANIA	KTO PODEJMUJE DZIAŁANIA	KIEDY
1.	Nowelizacja szkolnego systemu oceny zachowania ucznia – wniesienie poprawek na podstawie wniosków z minionego roku szkolnego.	wychowawcy, samorząd szkolny, rada rodziców we współpracy z zespołem ds. WSO	wrzesień
2.	Stała kontrola zachowań pozytywnych i negatywnych uczniów.	Wychowawcy we współpracy z pedagogiem szkolnym	cały rok
3.	Nowelizacja uregulowań wewnątrzszkolnych.	wychowawcy, samorząd szkolny, rada rodziców, zespół ds. ewaluacji programu wychowawczego szkoły	wrzesień
4.	Pilnowanie, aby wszelkie przejawy ustalonych zasad – regulaminu szkolnego nie były łamane.	Nauczyciele, wychowawcy	cały rok
5.	Konkursy przedmiotowe.	nauczyciele poszczególnych przedmiotów	Zgodnie z kalendarzem impresz
6.	Organizowanie w ramach czasu wolnego zajęć wychowawczych (wycieczki, dyskoteki).	dyrektor, wychowawcy nauczyciele	zgodnie z potrzebami uczniów

7. Obszar: Problem wagarów.

Lp.	DZIAŁANIA	KTO PODEJMUJE DZIAŁANIA	KIEDY
1.	Sprawdzanie absencji szkolnej: a) telefoniczne rozmowy z rodzicami b) motywowanie uczniów do przychodzenia na zajęcia	wychowawcy, pedagog szkolny	cały rok
2.	Pochwały – nagrody za 100% frekwencję.	wychowawcy	zakończenie roku szkolnego
3.	Przestrzeganie procedury nr 7	Wychowawcy	cały rok

	dotyczącej opuszczania zajęć lekcyjnych.		
4.	Prelekcja na temat negatywnych skutków wagarów oraz bezpieczeństwa w szkole i poza nią	Pedagog we współpracy z Policją	1 raz w roku
5.	Wizyty w domu ucznia wagarującego	Wychowawca wraz z pedagogiem szkolnym	w zależności od potrzeb

8. Obszar: Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie problemom psychicznym oraz samookaleczeniu

Lp.	DZIAŁANIA	KTO PODEJMUJE DZIAŁANIA	KIEDY
1.	Zapoznanie uczniów i rodziców psychologiem i pedagogiem szkolnym	Dyrektor, psycholog szkolny, pedagog szkolny	Wrzesień, październik
2.	Opublikowanie wykazu instytucji wspierających zdrowie psychiczne	Pedagog szkolny, psycholog szkolny	Cały rok
3.	Przedstawienie uczniom oferty zajęć pozalekcyjnych w szkole i kół zainteresowań	Opiekunowie kół, wychowawcy	wrzesień
4.	Propagowanie czytelnictwa, przedstawienie oferty lektur skierowanych do młodzieży gimnazjalnej, dostępnych w bibliotece szkolnej	Opiekun biblioteki	Cały rok
5.	Promowanie zdrowego stylu życia i dbałości o higienę psychiczną podczas godzin wychowawczych oraz tematycznych imprez szkolnych	Wychowawcy, pedagog szkolny, psycholog szkolny	Cały rok
6.	Zorganizowanie „Tygodnia Sztuki”	Nauczyciele plastyki i muzyki	Listopad, grudzień

V. CAŁOŚCIOWA EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

- Po roku – diagnoza działań w wybranych obszarach zagrożeń w roku szkolnym 2016/2017 – zespół wychowawców oraz zespół ds. bezpieczeństwa w szkole
- Po zakończeniu cyklu kształcenia – 2017/2018.

VI. KONSULTACJE I POMOC

PRZYCHODNIE

- **Wojewódzka Przychodnia Specjalistyczna**
Rzeszów, ul. Warzywna 3, Tel. (17) 859- 44- 44
- **Regionalna Przychodnia AIDS (Klinika Chorób Zakaźnych)**
ul. Śniadeckich 5 , Tel. (12) 621- 96- 57

TELEFONY

- **Infolinia KARAN**
tel. 0-800-120- 289
- **Ogólnopolski Antynarkotykowy Telefon Zaufania**
Tel. 801-199-990
- **Telefon zaufania o AIDS**
Tel. (22) 622- 50 -01
- **Informacja o AIDS**
www.aids.gov.pl
- **Pogotowie Ratunkowe**
Tel. 225- 02 -10
- **Komenda Powiatowa Policji w Łąncucie**
ul. Traugutta 13 a, Tel. 249- 03- 99
- **Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Łąncucie**
ul. Grunwaldzka 68 , Tel. 225- 46 -06
- **Państwowe Pogotowie Opiekuńcze w Rzeszowie**
Tel. 853- 47- 37
- **Telefon Zaufania dla Młodzieży**
Rzeszów - godz. 17-19, Tel 853 -31-63
- **Policyjny Telefon Zaufania**
Dębica, Tel. 670-20-37 (14)
- **Telefon Zaufania dla Osób Uzależnionych**
Rzeszów, Tel. 853- 28-77
- **Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Łąncucie**
ul. Adama Mickiewicza 7, Tel. 225 -30 - 06
- **Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Łąncucie**
ul. Mickiewicza 3, Tel. 225- 33- 07
- **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łąncucie**
ul. Piłsudskiego 70/5, Tel. 225-69-69
- **Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Rzeszowie**
ul. Warzywna 3, Tel. 859 -43-81

- **Biuro Rzecznika Praw Dziecka w Warszawie**
ul. Śniadeckich 10, Tel. 696- 55-50 (informacyjno- interwencyjny)
- **Terenowy Komitet Ochrony Praw Dziecka w Rzeszowie**
ul. Naruszewicza 11, Tel. 509-276-140, 512-905-171

„KARAN”

woj. podkarpackie

Poradnia Uzależnień i Rodzinna

Rzeszów, ul. Piłsudskiego 8-10

Tel. (17) 862-13-14

Tel. zaufania (17) 852-69-19

Punkt Konsultacyjny

Tarnobrzeg, ul. Kossaka 1

Tel. (15)823-44-10

Punkt Konsultacyjny w Łąncucie

Terapeuta uliczny

Tel. 0-692-264-446

STACJE SANEPID

- **Wojewódzka Stacja SANEPID**
Rzeszów, ul. Wierzbowa 16,
Tel. (17) 852-21-11
- **Delegatura SANEPID w Przemyślu**
Tel. (16) 678-27-86
- **Delegatura SANEPID w Sanoku**
Tel. (13) 468-39-23
- **Delegatura SANEPID w Tarnobrzegu**
Tel. (15) 823-44-1

VII. PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI I METODY WSPÓŁPRACY SZKÓŁ Z POLICJĄ W SYTUACJACH ZAGROŻENIA MŁODZIEŻY

W celu realizacji skutecznych i zgodnych z obowiązującymi przepisami działań interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych w szkole opracowano szczegółowe procedury postępowania.

DZIAŁANIA INTERWENCYJNE - PROCEDURY POSTĘPOWANIA

I. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który, nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor lub osoba przez niego wyznaczona pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).
5. Podobnie, dyrektor powiadamia sąd lub policję, jeżeli wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
6. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego, szkoła jako instytucja jest obowiązana niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

II. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków powinien podjąć następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie. (Pozostawia go pod opieką innego nauczyciela).
3. Nauczyciel wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. Nauczyciel zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji - decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
5. Dyrektor zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu - odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorzenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych - na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
6. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to szkoła ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.
7. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43¹ ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

III. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.

2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły i on wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji dyrektor niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

IV. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyki, powinien podjąć następujące kroki:

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znaną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją dyrektorowi, który ma powiadomić Policję.

Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

UWAGA:

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii - w Polsce karalne jest:

- posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- wprowadzanie do obrotu środków odurzających;
- udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;
- wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat, a nie ukończył 17 lat.

Z przestępstwem mamy do czynienia, jeżeli któryś z wymienionych czynów popełni uczeń, po ukończeniu 17 lat. W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego.

Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wezwać policję.

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuratora lub policję (art. 4 Upn i art. 304 Kpk).

V. Postępowanie wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa:

1. Nauczyciel lub pracownik szkoły niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
2. Dyrektor ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Nauczyciel przekazuje sprawcę dyrektorowi szkoły, lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.
4. Dyrektor powiadamia rodziców ucznia - sprawcy.
5. Dyrektor niezwłocznie powiadamia policję w przypadku gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
6. Dyrektor zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa, lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje je policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub dorzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

VI. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego na terenie szkoły

1. Udzielenia pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnienia jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza, w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń.
2. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
3. Dyrektor powiadamia rodziców ucznia.
4. Dyrektor niezwłocznie wzywa policję w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję - tel. 997 lub 112.

VII. W sytuacji, kiedy uczeń nie realizuje obowiązku szkolnego powinno się podjąć następujące czynności:

1. Nieobecności uczniów stają się nieobecnościami nieusprawiedliwionymi w momencie, kiedy minął termin usprawiedliwienia tych godzin (1 tydzień zgodnie ze statutem szkoły).
2. Wszystkie godziny nieusprawiedliwione w terminie uważane są za wagary.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców lub opiekunów prawnych ucznia w celu uzyskania informacji o nie realizacji obowiązku szkolnego.
4. Jeżeli rodzice nie stawiają się na wezwanie wychowawca i pedagog jadą do domu ucznia.
5. W przypadku braku współpracy ze szkołą wychowawca i pedagog przeprowadza rozpytanie w miejscu zamieszkania ucznia.
6. Po wyczerpaniu wszystkich możliwości, dyrektor powinien poinformować o zagrożeniu demoralizacją sąd rodzinny lub policję, opisując wcześniej przeprowadzone czynności i ustalenia.

VIII. Procedura postępowania nauczyciela w sytuacji przemocy fizycznej pozaszkolnej względem ucznia.

1. W przypadku zgłoszenia lub zauważenia przez nauczyciela lub pracownika szkoły śladów przemocy fizycznej są oni zobowiązani do niezwłocznego powiadomienia o tym fakcie wychowawcę i dyrektora szkoły.
2. Wychowawca wraz z pedagogiem/psychologiem szkolnym rozmawia z dzieckiem.
3. Ogólnych oględzin dokonuje pielęgniarka szkolna lub osoby wyznaczone przez dyrektora, sporządzając odpowiednią notatkę :
Dnia..... na ciele dziecka..... stwierdzono krwawe
wybroczyny w okolicach.....,
zasinienia w okolicach.....
Na pytanie co się stało dziecko(nie) odpowiada „.....”
(Piszemy co mówi dziecko, ta notatka powinna znaleźć się w aktach
dziecka)

4. W zależności od stanu zdrowia dziecka dyrektor zawiadamia rodziców, wzywa pogotowie ratunkowe i powiadamia policję.
5. W zależności od zaistniałej sytuacji wychowawca, pedagog, psycholog, dyrektor rozmawia z rodzicami / opiekunami prawnymi ucznia / uczennicy. Następnie osoby rozmawiające z uczniem sporządzają protokół zajścia.
6. W szczególnych przypadkach dyrektor zawiadamia Sąd Rodzinny i policję (wniosek dyrektora o wgląd w sytuację rodzinną).

IX. Procedura postępowania w sytuacji posiadania / rozprowadzania narkotyków przez ucznia na terenie szkoły.

1. Po otrzymaniu informacji, że istnieje domniemanie o posiadaniu (rozprowadzaniu narkotyków) przez ucznia, wychowawca, pedagog i dyrektor proszą ucznia o wytrząśnięcie tornistra i opróżnienie kieszeni celem sprawdzenia zawartości.
2. W przypadku znalezienia podejrzanej substancji lub odmowy wytrząśnięcia tornistra dyrektor powiadamia policję i rodziców/opiekunów prawnych.
3. Na terenie szkoły następuje wysłuchanie ucznia przez policję w obecności osoby wskazanej przez dyrektora szkoły.
4. Po zdarzeniu, wychowawca, pedagog lub nauczyciel sporządza protokół zdarzenia.

X. Procedura postępowania w sytuacji, gdy uczeń znajduje się pod wpływem narkotyków.

1. Gdy zachodzi podejrzenie, że uczeń znajduje się pod wpływem narkotyków nauczyciel zobowiązany jest powiadomić dyrektora szkoły, pedagoga, wychowawcę klasy i odizolować ucznia od reszty klasy.
2. Dyrektor telefonicznie zawiadamia rodziców/opiekuna prawnego/ o podejrzeniach oraz o odebraniu ucznia ze szkoły.
3. W przypadku braku kontaktu z rodzicami /opiekunami prawnymi/, dyrektor zawiadamia pogotowie ratunkowe i policję.
4. Po zdarzeniu wychowawca, pedagog lub nauczyciel, sporządza protokół zdarzenia.
5. Pedagog lub wychowawca przekazuje rodzicom adresy specjalistycznych instytucji.

XI. Znalezienie na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych

1. Dyrektor szkoły i nauczyciele mają zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom. W razie alarmu bombowego uczniowie opuszczając szkołę powinni zabrać ze sobą plecaki.
2. Dyrektor uniemożliwia dostęp osób postronnych do tych przedmiotów.
3. Dyrektor wzywa policję – nr tel. 997 lub kom. 112

UWAGA:

Policja powinna być wzywana do szkoły w sytuacjach, o których mowa w „Procedurach (...)” albo, gdy wyczerpane zostaną środki możliwe do zastosowania przez szkołę w określonej sytuacji, w których obecność policji jest konieczna.

XII. Procedury postępowania w przypadku zaistnienia wypadku ucznia w czasie zajęć edukacyjnych.

I. W czasie zajęć edukacyjnych pełną odpowiedzialność o zdrowie ucznia ponosi nauczyciel prowadzący zajęcia bez względu na to, czy są one zajęciami planowanymi, czy też nauczyciel zastępuje nieobecnego w tym czasie innego prowadzącego dane zajęcia.

II. Przed rozpoczęciem zajęć prowadzący ma obowiązek sprawdzić, czy sprzęt sportowy, urządzenia techniczne, pomoce naukowe oraz inne narzędzia wykorzystywane w czasie zajęć, a także pomieszczenie lekcyjne nie stwarzają zagrożenia bezpieczeństwa dla ucznia. Jeżeli stan techniczny budzi zastrzeżenia nauczyciel lub inna osoba prowadząca zajęcia nie ma prawa z nich korzystać w pracy z uczniem. O zaistniałym zagrożeniu prowadzący natychmiast powiadamia dyrektora, a w razie jego nieobecności osobę go zastępującą.

III. Postępowanie w sytuacji zaistnienia wypadku lekkiego, nie wymagającego interwencji lekarza (powierzchowe zranienia, otarcia naskórka, stłuczenia, itp.):

1. Po stwierdzeniu zdarzenia należy odprowadzić ucznia do gabinetu pielęgniarki szkolnej celem udzielenia pierwszej pomocy. Ucznia, który uległ wypadkowi o charakterze lekkim odprowadzić może inny uczeń lub inny nauczyciel.

2. W razie nieobecności pielęgniarki należy odprowadzić ucznia do sekretariatu szkoły, gdzie pomocy może udzielić osoba mająca przeszkolenie w tym zakresie.
3. O zdarzeniu i jego przyczynach nauczyciel informuje dyrektora lub osobę go zastępującą oraz rodziców ucznia.
4. Jeżeli przyczyną zdarzenia była wadliwość lub niesprawność użytych narzędzi nauczyciel zabezpiecza przed dalszym użytkowaniem.
5. Osoba udzielająca pierwszej pomocy ma obowiązek upewnić się, czy uczeń nie jest chory na hemofilię lub cukrzycę, bądź inną chorobę mogącą w połączeniu z urazem stanowić niebezpieczeństwo dla zdrowia lub życia.
6. Powyższe zdarzenie nauczyciel jest zobowiązany zgłosić do ewidencji.

IV. Postępowanie w sytuacji zaistnienia wypadku wymagającego interwencji lekarza:

1. Po stwierdzeniu, że wypadek któremu uległ uczeń wymaga specjalistycznej pomocy należy doprowadzić go do gabinetu pielęgniarki szkolnej lub wezwać ją na miejsce zdarzenia oraz powiadomić dyrektora szkoły.
2. W razie nieobecności pielęgniarki szkolnej należy natychmiast wezwać pogotowie ratunkowe oraz powiadomić o zdarzeniu dyrektora lub osobę go zastępującą oraz rodziców ucznia.
3. Do czasu przybycia pielęgniarki lub pogotowia ratunkowego osoby przeszkolone w udzielaniu pomocy przedmedycznej podejmują natychmiast niezbędne czynności ratujące zdrowie i życie ucznia.
4. Dyrektor lub osoba go zastępująca powiadamia o wypadku rodziców ucznia.

V. Postępowanie w sytuacji zaistnienia wypadku powodującego ciężkie uszkodzenie ciała, ciężkie uszkodzenie ciała ze skutkiem śmiertelnym, śmierć:

1. W sytuacji, kiedy nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, ciężkie uszkodzenie ciała ze skutkiem śmiertelnym, śmierć, należy natychmiast wezwać pogotowie ratunkowe, a do czasu jego przybycia osoby przeszkolone w udzielaniu pomocy przedmedycznej podejmują natychmiast niezbędne czynności ratujące zdrowie i życie ucznia oraz zawiadamiają dyrektora szkoły.
2. Jeżeli w wyniku wypadku nastąpił zgon osoby poszkodowanej nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne zabezpiecza miejsce zdarzenia i natychmiast prosi na miejsce dyrektora lub osobę go zastępującą.
3. Dyrektor lub osoba go zastępująca informuje o zdarzeniu rodziców (opiekunów prawnych), Policję, oraz organ prowadzący i kuratorium.
4. Do czasu przybycia policji teren wypadku pozostaje zabezpieczony tak, by było możliwe pełne ustalenie okoliczności i przyczyn zdarzenia.

5. Celem ustalenia okoliczności wypadku dyrektor lub osoba go zastępująca powołuje komisję badającą przyczyny jego powstania. Z prac komisji spisywany jest protokół, który musi zawierać wnioski mające zapobiec powstaniu podobnych zdarzeń.

XIII. PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI NA WYPADEK

UJAWNIEŃ AGRESJI

1. Nauczyciel zdecydowanie i stanowczo nie wdając się w dyskusje przerywa negatywne zachowanie sprawcy wobec ofiary.
2. Nauczyciel, który zauważy zachowanie agresywne ucznia lub zostanie o nim poinformowany zgłasza ten fakt wychowawcy klasy.
3. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem mającą na celu wyjaśnienie okoliczności zdarzenia.
4. W przypadkach, gdy agresja jest kierowana na przedmioty, które w jej wyniku uległy zniszczeniu, wychowawca wraz z uczniem ustala w jaki sposób uczeń może naprawić efekty swojego działania oraz informuje dyrektora szkoły i rodziców.
5. W przypadku, gdy agresja skierowana jest przeciwko drugiemu człowiekowi wychowawca przeprowadza rozmowę ze sprawcą i ofiarą w celu ustalenia okoliczności zdarzenia i ustala wraz ze sprawcą formę zadość uczynienia oraz informuje dyrektora szkoły i rodziców uczniów agresora i ofiary.
6. W poważnych przypadkach obowiązują procedury postępowania obowiązujące w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa ściganego na wniosek poszkodowanego.

XIV. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY NAUCZYCIEL (INNY PRACOWNIK SZKOŁY) ZAUWAŻY, ŻE UCZEŃ PALI PAPIEROSY.

1. Nauczyciel informuje wychowawcę klasy
2. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców ucznia i przekazuje im informację o fakcie palenia papierosów przez dziecko. Rozmowa odbywa się w obecności wychowawcy lub pedagoga i dyrektora

- szkoły. Rodzic zobowiązuje się do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.
3. Pedagog przeprowadza rozmowę profilaktyczno – ostrzegawczą z uczniem.
 4. Uczeń zobowiązuje się do niepalenia papierosów, a wychowawca wpisuje to zobowiązanie do dziennika.
 5. W przypadku ponownego palenia papierosów, decyzją Rady Pedagogicznej uczeń może być zawieszony w prawach ucznia lub przeniesiony do równoległej klasy.

XV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI WTARGNIĘCIA UZBROJONEGO NAPASTNIKA NA TEREN SZKOŁY

1. W sytuacji podejrzenia lub zauważenia zagrożenia bądź w momencie uzyskania informacji o wtargnięciu napastnika na teren szkoły każdy z przeszkolonych i przygotowanych do tego pracowników placówki włącza sygnał alarmowy lub komunikat ostrzegawczy, który jest rozpoznawalny przez pracowników placówki i jednoznacznie wskazuje na wtargnięcie napastnika.
2. Każdy pracownik, który znajduje się w miejscu bezpiecznym ma obowiązek powiadomić służby ratownicze (wybierając numer 112 lub 997) i po zgłoszeniu się operatora podać:
 - miejsce zdarzenia,
 - rodzaj zdarzenia,
 - informacje o zagrożeniu zdrowia i życia ludzkiego,
 - liczbę napastników,
 - opis wyglądu napastników,
 - ilość i rodzaj broni,
 - liczbę ofiar i gdzie je widziano,
 - swoje imię i nazwisko,
 - numer telefonu, z którego nadawana jest informacja o zdarzeniu,
 - najszybszą/najbezpieczniejszą drogę dojazdu do miejsca zdarzenia.Po powiadomieniu nie należy przerywać połączenia. Przyjmujący może zażądać dodatkowych informacji, które w miarę możliwości należy podać.

3. Każdy pracownik placówki traktuje sygnał alarmowy jako informację o rzeczywistym zagrożeniu. Należy rozpocząć ewakuację tylko w przypadku bezpośredniej bliskości wyjścia, z dala od źródła zagrożenia. Wszystkie rzeczy powinny pozostać na miejscu, w którym się znajdują.

Ewakuacja powinna odbywać się wyznaczoną drogą ewakuacji (wskazaną przez dyrektora szkoły podczas szkolenia) do ustalonego przez dyrektora placówki miejsca zbiórki w bezpiecznej odległości od źródła zagrożenia, w miejscu niewidocznym z okiem placówki oświatowej. Ewakuacja powinna przebiegać szybko, bez blokowania ruchu, zatrzymywania się lub napierania na osoby poruszające się z przodu. Podczas ewakuacji należy zachować ciszę i spokój, ostrzegać o niebezpieczeństwie, a pierwszej pomocy udzielać tylko w miejscu bezpiecznym, gdy nie ma to wpływu na własne bezpieczeństwo.

Każdy nauczyciel ewakuujący uczniów ma obowiązek znać stan osobowy klasy przed ewakuacją, a następnie w miejscu bezpiecznym upewnić się, czy wszyscy podopieczni dotarli do celu.

4. W sytuacji, gdy bezpieczna ewakuacja nie jest możliwa należy zamknąć drzwi, zastawić drzwi ciężkimi meblami, ławkami; wyłączyć wszystkie światła, wyłączyć lub wyciszyć wszystkie urządzenia elektroniczne, położyć się z dala od drzwi i okien, zachować ciszę.
5. Jeżeli pracownik placówki oświatowej nie ma możliwości ewakuacji, ukrycia się lub zabarykadowania, a jego zdrowie lub życie jest zagrożone w bezpośrednim kontakcie z napastnikiem – należy walczyć (jeśli jest w stanie podjąć walkę) lub błagać o litość.
6. Podczas działań służb ratowniczych należy zachować spokój, stosować się do wszystkich poleceń służb, nie trzymać nic w rękach, nie zadawać pytań podczas ewakuacji, unikać gwałtownych ruchów i gestów oraz poddać się kontroli bezpieczeństwa.

W sytuacji, gdy pracownik nie ma pewności, że to służby ratownicze – wówczas nie należy otwierać drzwi.

Po przybyciu na miejsce służb należy przekazać dodatkowe informacje:

- ile osób opuściło budynek,
- ile osób zostało w budynku i na jakich poziomach,

- pokazać plany budynku i drogi ewakuacji,
- gdzie ostatnio był widziany agresor,
- czym przyjechał lub skąd przyszedł napastnik.

VIII. ZADANIA OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA REALIZACJĘ SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

Pedagog i psycholog szkolny

1. Prowadzi diagnozę zagrożeń młodzieży w środowisku szkolnym i poza nim.
2. Informuje Radę Pedagogiczną o sytuacji wychowawczej w szkole i zagrożeniach oraz o problemach młodzieży.
3. Współpracuje z dyrekcją szkoły w ustalaniu tematyki i organizacji szkoleń w zakresie profilaktyki uzależnień, profilaktyki zagrożeń, itp.
4. Współpracuje z dyrekcją szkoły w organizacji pedagogizacji rodziców.
5. Angażuje do współpracy specjalistów, którzy znają i rozumieją specyfikę pracy z młodzieżą.
6. Współpracuje z wychowawcami klas w organizacji lekcji wychowawczych i spotkań z młodzieżą.
7. Dbą o promocję zdrowego stylu życia, alternatywne formy spędzania czasu wolnego.
8. Nie lekceważy sygnałów o potrzebie pomocy uczniom.
9. Wykazuje szczególną dbałość o to, by szkoła i jej otoczenie było miejscem wolnym od uzależnień.
10. Współpracuje z instytucjami wskazanymi w SPP.
11. Udziela informacji o dostępnych programach profilaktycznych, psychoedukacyjnych klientom szkoły.
12. Jest doradcą i współorganizatorem w zakresie profilaktyki w szkole.
13. Systematycznie doskonali się w zakresie wychowania i profilaktyki oraz pomocy uczniom.
14. Gromadzi scenariusze lekcji (warsztatów), programy i współpracuje z biblioteką szkolną.
15. Współpracuje z rodzicami poprzez:
 - indywidualne spotkania i porady,
 - zajęcia pedagogizacji rodziców,

- informowanie o możliwościach uzyskania pomocy specjalistycznej.

Nauczyciele:

1. Promują zdrowie.
2. Poszerzają wiedzę na temat środków uzależniających, zagrożeń młodzieży, zasad komunikacji i rozwiązywania problemów (zdobywają kompetencje w zakresie profilaktyki).
3. Znają program profilaktyki szkoły i uwzględniają go w swoich zajęciach, planach wychowawcy klasy.
4. Zapoznają uczniów klasy i rodziców z zamierzeniami profilaktycznymi na dany rok.
5. Uczestniczą w radach szkoleniowych dotyczących zagrożeń młodzieży.
6. Uważnie obserwują swoich uczniów i reagują na pierwsze niepokojące objawy.
7. Utrzymują stały kontakt z rodzicami, pedagogiem i informują ich o wynikach w nauce i sytuacjach wychowawczych (np. palenie, picie alkoholu, zażywanie substancji psychoaktywnych, dopalaczy, samookaleczenie, myśli samobójcze, agresywne zachowanie, wagary, oceny niedostateczne).
8. Współpracują z pedagogiem i dyrektorem w zakresie organizacji pedagogizacji rodziców.
9. Działają zgodnie ze Statutem Szkoły, z Konwencją o Prawach Dziecka.

Rodzice:

1. Uczestniczą we wszystkich spotkaniach organizowanych przez szkołę.
2. Reagują na każde wezwanie do szkoły.
3. Znają Szkolny Program Wychowawczy i Szkolny Program Profilaktyki, wyrażają o nim swoje opinie.
4. Zdobywają wiedzę na temat potrzeb dzieci, zagrożeń wieku dojrzewania, sposobów przeciwdziałania zagrożeniom.
5. Uczestniczą w pedagogizacji i programach profilaktycznych skierowanych do rodziców.

6. Włączają się aktywnie w życie klasy poprzez:
 - udział w realizacji godzin z wychowawcą,
 - udział w imprezach kulturalnych i wycieczkach klasowych,
 - organizację wyjazdów klasowych,
 - pomoc wychowawcy w realizacji planu działań wychowawczych.
7. Zdobywają rzetelną wiedzę na temat środków odurzających, potrafią rozpoznać sygnały ostrzegawcze.
8. Dbają o dobry kontrakt z dzieckiem.
9. Uczą dzieci podejmowania roztropnych decyzji.

Formy współpracy z rodzicami

- Spotkania z rodzicami (tzw. wywiadówki).
- Warsztaty psychoedukacyjne, zajęcia edukacyjne, zajęcia profilaktyczne, spotkania profilaktyczne wg corocznie ustalonej tematyki wynikające z realizacji SPP.
- Konsultacje pedagogiczne rodziców z nauczycielami, pedagogiem, dyrekcją.
- Korespondencje (np. za pomocą dzienniczka ucznia, listów i pism informujących).
- Rozmowy telefoniczne

Zespół ds. nowelizacji Szkolnego Programu Profilaktyki:

Lucyna Hanus

Jolanta Kiełb

Barbara Kot

Bernadeta Łuksik

Maja Skoczylak

Rada Rodziców:

.....

Podpis przewodniczącego RR

Samorząd Uczniowski:

.....

Podpis przewodniczącego SU

Rada Pedagogiczna:

.....

Podpis przewodniczącego RP

**SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI
PROBLEMÓW MŁODZIEŻY
Publicznego Gimnazjum nr 2 w Łąncucie**

I. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW ORAZ DIAGNOZA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO	3
II. KIERUNKI DZIAŁAŃ INTERWENCYJNYCH I PROFILAKTYCZNYCH	4
III. PRZEWIDYWANE EFEKTY PODJĘTYCH DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH.....	5
IV. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ W WYBRANYCH OBSZARACH ZAGROŻEŃ	6
V. CAŁOŚCIOWA EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI	11
VI. KONSULTACJE I POMOC	12
VII. PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI I METODY WSPÓŁPRACY SZKÓŁ Z POLICJĄ W SYTUACJACH ZAGROŻENIA MŁODZIEŻY PRZESTĘPCZOŚCIĄ I DEMORALIZACJĄ	14
VIII. ZADANIA OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA REALIZACJĘ SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI.....	26